

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

13 noiembrie 2017

Nr. 01/1-06-143

Stimate Doamnă Președinte al Parlamentului,

În rezultatul examinării Legii nr. 216 din 20 octombrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007, parvenită spre promulgare, expun următoarele obiecții.

1. La art. I, pct.2

Modificarea propusă la art. 7 alin. (2) presupune că, pe viitor, vor putea investi mijloacele sale bănești, neutilizate la acordarea împrumuturilor, în societăți pe acțiuni (S.A.) doar acele asociații de economii și împrumut, deținătoare a licenței de categoria A, care la momentul intrării în vigoare a legii parvenite spre promulgare dețineau calitatea de acționar în societăți pe acțiuni.

Astfel, se creează o stare discriminatorie care stabilește că, în continuare, o parte din aceste asociații vor avea dreptul să investească în societăți pe acțiuni, iar o altă parte (cele care la momentul intrării în vigoare a legii nu erau acționari ai S.A. și cele nou-fondate, în condițiile că vor deține, în viitor, în ambele cazuri, calitatea de acționar al S.A.) nu vor avea acest drept.

O atare situație contravine principiului egalității în drepturi stabilit de art. 16 din Constituție.

2. La art. I, pct.11

Completarea art. 23 cu alin. (4) în redacția propusă este neîntemeiată din următoarele considerente.

Participarea la adunările asociației și beneficierea de serviciile acesteia reprezintă, în sensul legii, drepturi, nu obligații ale membrilor ei. Sancționarea membrului asociației prin retragerea acestei calități pe motiv că el nu-și realizează un drept este un non-sens juridic.

Subliniez, în special, că este lipsită de orice logică economică sancționarea membrului asociației pentru necontractarea împrumuturilor bănești în condițiile când el nu are o astfel de necesitate.

Pe lângă aceasta, prin retragerea calității de membru, se încalcă dreptul acestuia la proprietate, garantat de art. 46 și de art. 127 din Constituție, deoarece, concomitent cu excluderea, nu este prevăzută restituirea cotei de membru depuse.

Domnului Andrian CANDU,
Președintele Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2140
"15"	11 2017
Ora	

3. La art. I pct.13

Este discutabilă modificarea de la art. 28, care prevede că taxele pentru eliberarea și reperfectarea licenței etc. se vor vărsa în continuare nu la bugetul de stat, ci la bugetul autorității de supraveghere. O astfel de prevedere contravine spiritului art. 132 din Constituție, conform căruia impozitele și taxele stabilite prin lege reprezintă venituri ale bugetului de stat sau ale bugetelor locale.

Menționez și faptul că se cerea modificat alin. (1) al art. 28, în partea ce stabilește că asociația înregistrată se supune licențierii în conformitate cu *Legea nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător*, deoarece, la momentul adoptării legii examinate (20.10.2017), *Legea nr. 451* era deja abrogată prin *Legea nr. 185 din 21 septembrie 2017*.

4. La art.I, pct.16

Nu poate fi acceptată propunerea de completare a alin. (3) art. 31 cu cuvintele „și a prevederilor legislației în vigoare”.

Norma de drept actualmente în vigoare stabilește că autoritatea de supraveghere poate suspenda licența asociației doar în cazul încălcării de către ea a normelor de prudență financiară. Aceste norme sînt clar stabilite de art. 8 al *Legii nr. 139/2007*. Modificarea propusă, pe lângă faptul că vine în contradicție cu principiul accesibilității legii, stabilit de art. 23 din Constituție, care presupune că legea trebuie să fie concretă, clară și inteligibilă, poate duce la abuzuri din partea autorității de supraveghere și creează o situație generatoare de fapte de corupție.

La acest articol, în alin. (1), se cere de a substitui cuvîntul „licențiere” cu cuvîntul „autorizare”, deoarece în prezent activitatea de licențiere se reglementează prin *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*.

5. La art.I,pct.20

Sînt alogice modificările la alin. (1) și alin. (3) ale art. 38, care stabilesc că adunarea este deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin „1/4 din numărul total de membri, dar nu mai puțin de 50 de membri” și că adunarea repetată „este deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin 1/8 din numărul total de membri, dar nu mai puțin de 30”.

Astfel, de pildă, *Legea nr. 139/2007* prevede, prin art. 4, că asociațiile de economii și împrumut (ca atare cele deținătoare a licenței de categoria A) nu pot avea mai puțin de 50 de membri. De aceea, întrucît cifra 50 poate constitui în unele cazuri chiar 100% de membri ai societății, aceasta nu poate fi acceptată, de rînd cu cota de 1/4, drept criteriu pentru ca ședințele să fie deliberative.

În același timp, societățile ce dețin licență de categoria C, conform art. 29 alin. (4), trebuie să aibă nu mai puțin de 2000 de membri. Deci, 1/4 constituie 500, iar 1/8 – 250 de membri, ceea ce confirmă că, și în cazul dat, cifrele 50 și 30 nu au sens.

Consider că este necesar de a substitui în textul acestor modificări noțiunea de „membri înregistrați” cu cea de „membri participanți” la adunare, deoarece nu se exclud cazurile cînd unii membrii înregistrați pot să nu participe la ședință.

Menționez și faptul că art. 38 are o lacună evidentă deoarece nu reglementează pînă la final situația cînd nici prima adunare, nici adunarea repetată nu are loc, din lipsă de cvorum.

6. La art.I, pct.22

Nu poate fi acceptată soluția propusă prin alin. (7) al art. 42, care prevede că „în cazul în care directorul executiv nu este desemnat sau nu își poate îndeplini temporar atribuțiile, atribuțiile acestuia sînt exercitate de către președintele consiliului, de către un membru al consiliului”.

Propunerea în cauză, pe lîngă faptul că intră în contradicție cu principiile administrării, contravine direct art. 12 alin. (3), care stabilește că nu poate fi administrator al asociației persoana care ocupă o altă funcție în această asociație, cu excepția funcției de membru al comitetului de creditare.

În spiritul acestei prevederi, varianta corectă pentru alin. (7) ar fi că funcția de administrator în aceste cazuri o exercită un membru al comitetului de creditare, împuternicit prin decizia consiliului.

7. La art.I, pct.30

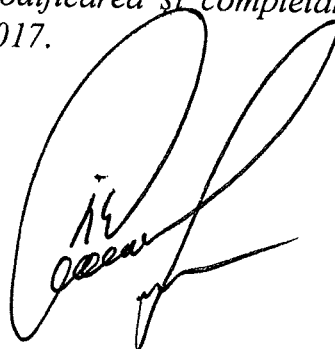
Nu pot fi acceptate motivele pentru care asociațiile pierd calitatea de membru al asociației centrale, propuse la art. 53 alin. (5) lit. b).

Faptul că asociația nu a început activitatea pentru care a fost licențiată, în decurs de un an de la data deciziei pentru eliberarea licenței, cît și faptul că împotriva ei este intentat un proces de insolvabilitate, constituie, conform art. 32 alin. (2), temei pentru retragerea automată a licenței. La rîndul său, art. 53 alin. (5) lit. c) prevede deja că asociația își încetează calitatea de membru al asociației centrale în caz de retragere a licenței, fapt ce face inutilă propunerea respectivă.

Este discutabilă și propunerea de a exclude asociațiile din asociația centrală pe motiv că ele se află în proces de reorganizare, întrucît reorganizarea nu duce, în primul rînd, la retragerea licenței. În al doilea rînd, potrivit art. 69 din Codul civil, persoanele juridice se reorganizează prin fuziune (contopire sau absorbție), dezmembrare (divizare și separare) sau transformare, proceduri ce nu duc neapărat la lichidarea lor.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 93 alin. (2) din Constituție, remit Parlamentului, spre reexaminare, *Legea nr. 216 din 20 octombrie 2017 pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2017.*

Cu stimă,

Igor DODON

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 112–116, art. 506), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3:

înaintea noțiunii „administrator” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*administrare a riscurilor* – proces concentrat pe analiza profilului de risc al asociației, prin care administratorii trebuie să identifice, să evalueze, să înregistreze și să monitorizeze sistematic riscurile ce pot afecta îndeplinirea obiectivelor și realizarea performanțelor planificate, precum și să elaboreze măsuri de diminuare a probabilității și/sau impactului riscurilor aferente activităților desfășurate;”

la noțiunea „administrator”, după cuvintele „sau reprezentanței,” se introduc cuvintele „membru al comitetului de creditare,”;

la noțiunea „fond de lichidități”, după cuvintele „depuneri de economii” se introduce textul „, precum și din mijloace financiare disponibile pentru investiții de care dispun asociațiile,”.

2. La articolul 7, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Asociația poate investi mijloacele sale bănești, neutilizate la acordarea împrumuturilor, în conformitate cu politica de investiții aprobată de consiliu. Totodată, efectuarea investițiilor în capital sau în valori mobiliare ale societăților comerciale supuse controlului din partea autorității de supraveghere sau a Băncii

Naționale a Moldovei, cu excepția instrumentelor financiare derivate, se permite doar cu acordul scris al autorității de supraveghere după cum urmează:

- a) asociațiilor care dețin licență de categoria A – numai în societățile pe acțiuni în care acestea dețineau calitatea de acționar la data intrării în vigoare a prezentei legi;
- b) asociațiilor care dețin licență de categoria B sau C și asociațiilor centrale.”

3. La articolul 8, alineatul (2) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) stabilirea procedurilor interne și a evidențelor operative privind identificarea, înregistrarea și administrarea riscurilor.”

4. La articolul 9 alineatul (2) litera b), cuvântul „naționale” se exclude, iar cuvintele „rapoarte financiare și specializate” se substituie cu cuvintele „situații financiare și rapoarte specifice”.

5. Articolul 10 se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:

„f) să atragă depuneri dacă nu deține tipul de licență respectiv sau dacă asociația se află în proces de insolabilitate;

g) să condiționeze încheierea contractelor de acordare a împrumuturilor sau acceptare a depunerilor de economii cu membrii săi de cerința de a utiliza alte tipuri de servicii prevăzute de prezenta lege.”

6. La articolul 12:

alineatul (3) se completează cu litera i) cu următorul cuprins:

„i) deține funcții în organele de conducere ale instituțiilor financiare sau organizațiilor de creditare nebancare.”

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Autoritatea de supraveghere este în drept să retragă confirmarea în funcție a administratorilor în următoarele cazuri:

- a) constatarea temeiurilor prevăzute la alin. (3) și/sau prejudicierea intereselor asociației;
- b) nerespectarea prescripțiilor repetate ale autorității de supraveghere privind conformarea la prevederile prezentei legi și/sau ale actelor normative subordonate.”

7. Articolul 13 se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) În sensul prezentului articol, conflict de interese este acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, material sau nematerial, al persoanelor, care rezultă din calitatea lor de administratori și din relațiile lor cu persoanele apropiate, aflate în raport de rudenie sau de afinitate de pînă la gradul II inclusiv, sau cu persoane juridice, contravine interesului asociației sau asociației centrale, astfel încît afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea acestora în luarea deciziilor.

(4) Pentru evitarea conflictelor de interese, inclusiv a situațiilor care pot genera conflicte de interese, administratorilor și angajaților asociației le revin următoarele obligații:

- a) să nu urmărească un interes financiar sau personal și să acționeze doar în interesul asociației și al membrilor acesteia;
- b) să nu ofere împrumuturi din surse proprii membrilor sau să nu accepte depuneri de economii de la membri în nume propriu;
- c) să nu utilizeze bunurile ori însemnele (emblema, antetul, ștampila) asociației în scopuri personale și să nu se angajeze în afaceri personale în numele asociației;
- d) alte obligații stabilite în Codul de bună conduită în sistemul asociațiilor de economii și împrumut, aprobat de către asociația centrală.”

8. Articolul 14:

la alineatul (2), după cuvintele „autorității de supraveghere,” se introduc cuvintele „auditorilor interni ai asociației centrale,”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) În sensul prezentului articol, asociația este obligată să asigure confidențialitatea și securitatea tuturor faptelor, datelor și informațiilor referitoare la activitatea desfășurată sau aflate la dispoziția sa, care privesc persoana, proprietatea, activitatea, afacerea, relațiile personale sau de afaceri ale membrilor, a informațiilor cu privire la serviciile prestate sau la contractele încheiate cu clienții care beneficiază de servicii sau au beneficiat anterior, inclusiv a celor care au fost obținute în procesul negocierilor ce nu s-au finalizat cu încheierea contractului.”

9. La articolul 15 alineatul (1):

litera f) se completează în final cu cuvintele „și documentele specificate la art. 18 alin. (1)”;

litera j) va avea următorul cuprins:

„j) documentele primare și cele centralizatoare, situațiile financiare, rapoartele specifice și dările de seamă fiscale și statistice;”

la litera k), cuvintele „rapoartele de audit” se substituie cu cuvintele „rapoartele auditorului”.

10. La articolul 18 alineatul (1), litera b) se completează în final cu cuvintele „, și certificatul de înregistrare în Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) – în cazul gospodăriilor țărănești (de fermier)”.

11. Articolul 23:

la alineatul (2), după textul „prevederilor art. 20” se introduce textul „sau alin. (4) din prezentul articol”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Consiliul asociației este în drept să retragă calitatea de membru dacă persoana în cauză mai mult de 3 ani nu a participat la adunările generale ordinare consecutive și nu beneficiază de serviciile asociației. Decizia de retragere se comunică membrului asociației prin scrisoare recomandată, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii deciziei. În termen de 3 luni de la data primirii deciziei, membrul exclus este în drept să solicite consiliului asociației restabilirea calității de membru.”

12. La articolul 24 alineatul (4), cuvintele „copiile de pe” se exclud.

13. La articolul 28 alineatul (6), cuvintele „bugetul de stat” se substituie cu cuvintele „bugetul autorității de supraveghere”.

14. Articolul 29:

la alineatul (2), cuvintele „nou-create” se exclud;

la alineatul (6), cuvintele „, precum și eliberarea licenței de altă categorie” se exclud, iar în final se completează cu textul: „Schimbarea categoriei licenței se efectuează prin eliberarea acesteia în conformitate cu art. 30.”

la alineatul (7) litera b), cuvintele „evidenței contabile” se substituie cu cuvântul „contabilității”, iar cuvintele „rapoartelor financiare și specializate” – cu cuvintele „situațiilor financiare și rapoartelor specifice”.

15. La articolul 30:

alineatul (3) se completează în final cu textul: „În cazul schimbării denumirii și/sau adresei juridice a titularului de licență, la cererea de reperfectare a licenței nu se anexează business-planul asociației.”

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Autoritatea de supraveghere, din oficiu sau la cererea asociației, reperfectează licența în cazul schimbării denumirii străzii, a localității sau a unității administrativ-teritoriale conform actului legislativ sau normativ al autorităților respective. Plata pentru reperfectarea licenței în acest caz nu se percepe.”

16. Articolul 31:

alineatul (3) se completează în final cu cuvintele „și a prevederilor legislației în vigoare”;

la alineatul (4), textul „6 luni” se substituie cu textul „12 luni”;

la alineatul (7), cuvintele „și restituirea acesteia asociației sînt condiționate” se substituie cu cuvintele „este condiționată”.

17. La articolul 32 alineatul (4), după cuvintele „este obligată” se introduce textul „să depună la autoritatea de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare, licența în original și”.

18. Articolul 36 alineatul (2):

la litera c), după cuvîntul „revocarea” se introduce textul „, inclusiv înainte de termen, a”;

la litera g), cuvintele „raportul financiar anual al” se substituie cu cuvintele „situațiile financiare anuale ale”, iar cuvintele „raportului de audit” – cu cuvintele „raportului auditorului”;

alineatul se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) externalizarea serviciilor de control intern ale asociației către asociația centrală sau o societate de audit.”

19. Articolul 37:

la alineatul (2), cuvintele „anului financiar” se substituie cu cuvintele „perioadei de gestiune”;

alineatul (5) se completează cu textul: „Asociația va asigura informarea membrilor despre data, ora, locul desfășurării și ordinea de zi a adunării generale prin publicarea unui aviz pe panoul informativ al primăriei și asociației și/sau în alt mod stabilit de statut.”

20. Articolul 38:

la alineatul (1), textul „1/2 din numărul total de membri” se substituie cu textul „1/4 din numărul total de membri, dar nu mai puțin de 50 de membri”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Adunarea generală repetată este deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin 1/8 din numărul total de membri, dar nu mai puțin de 30 de membri ori un număr mai mare de membri prevăzut de statutul asociației.”

alineatul (3¹) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins:

„(10) Asociația este obligată să asigure accesul membrilor săi la toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale, cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de ținerea ei, prin afișare și/sau punerea acestora la un loc accesibil, cu desemnarea unei persoane responsabile pentru dezvăluirea informației respective, precum și în orice alt mod stabilit de statutul asociației. La cererea oricărui membru sau administrator, asociația este obligată să prezinte extrase și copii de pe documentele menționate la art. 36 alin. (2) lit. g) și de pe alte documente prevăzute de statutul asociației.”

21. Articolul 41:

la alineatul (2), după cuvintele „se aleg” se introduc cuvintele „și se revocă”;

articolul se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins:

„(11) Împuternicirile consiliului asociației încetează la data:

a) aprobării hotărîrii adunării generale a membrilor asociației cu privire la alegerea/realegerea/revocarea membrilor consiliului asociației sau la data indicată în aceasta;

b) expirării termenului stabilit la alin. (2).”

22. La articolul 42, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În cazul în care directorul executiv nu este desemnat sau nu își poate îndeplini temporar atribuțiile, atribuțiile acestuia sînt executate de către președintele consiliului, de către un membru al consiliului sau de către un administrator împuternicit prin decizia consiliului.”

23. Articolul 43:

la alineatul (4) litera b), cuvintele „rapoartele financiare” se substituie cu cuvintele „situațiile financiare”;

la alineatul (5), cuvintele „raportului financiar anual” se substituie cu cuvintele „situațiilor financiare anuale”, iar în final se completează cu textul:

„În cadrul controlului anual obligatoriu, comisia de cenzori evaluează organizarea sistemului de control intern și de administrare a riscurilor în asociație, care include cel puțin următoarele elemente aflate în strînsă corelare:

- a) desfășurarea activității în condiții de eficacitate și eficiență;
- b) rolul și responsabilitățile organelor de conducere;
- c) activitățile de control și separare a responsabilităților, inclusiv aplicarea procedurilor de identificare în timp util a împrumuturilor a căror calitate se deteriorează și de administrare a împrumuturilor neperformante;
- d) atribuțiile și competențele administratorilor asociației, ale persoanelor angajate în activități financiare în numele și în interesul asociației, inclusiv ale persoanelor desemnate pentru luarea deciziilor de acordare a împrumuturilor, pentru semnarea documentelor oficiale, ale altor persoane din cadrul asociației;
- e) modul de aplicare a procedurilor de administrare a riscurilor și eficacitatea acestora;
- f) furnizarea de informații credibile, relevante, complete și oportune persoanelor implicate în luarea deciziilor în cadrul asociației, autorității de supraveghere și utilizatorilor externi ai informațiilor;
- g) implementarea bunelor practici de informare, comunicare și conduită în relația cu consumatorii de servicii financiare;
- h) asigurarea conformității activității asociației cu cadrul legal și normele proprii;
- i) activitățile de monitorizare, implementare a recomandărilor și de corectare a deficiențelor.”

articolul se completează cu alineatul (13) cu următorul cuprins:

„(13) Adunarea generală a membrilor asociației este în drept să stabilească membrilor comisiei de cenzori un onorariu anual, precum și remunerarea pentru fiecare zi efectiv lucrată.”

24. Capitolul VIII va avea următorul cuprins:

„Capitolul VIII

CONTABILITATEA, RAPORTAREA FINANCIARĂ ȘI AUDITUL

Articolul 44. Contabilitatea și raportarea financiară

(1) Asociația ține contabilitatea și întocmește situațiile financiare și rapoartele specifice în conformitate cu Legea contabilității, cu standardele de contabilitate, indicațiile metodice, politicile contabile și actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Asociația întocmește și prezintă situațiile financiare și rapoartele specifice, precum și alte informații și documente, în modul și cu periodicitatea stabilite de legislație și actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Adunarea generală a membrilor asociației aprobă raportul anual al directorului executiv și al consiliului doar dacă acesta este însoțit de situațiile financiare anuale ale asociației și raportul anual al comisiei de cenzori.

(4) Situațiile financiare ale asociației, la care se anexează raportul comisiei de cenzori privind controlul anual obligatoriu al activității asociației, raportul directorului executiv și raportul auditorului, se prezintă la adunarea generală anuală și autorității de supraveghere.

Articolul 45. Auditul situațiilor financiare

(1) Auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale se efectuează:

- a) la asociațiile care dețin licență de categoria C;
- b) la asociațiile care dețin licență de categoria B și solicită eliberarea licenței de categoria C;
- c) la asociațiile care dețin licență de categoria B și al căror total al bilanțului depășește 10 milioane de lei.

(2) Asociația va încheia contract de audit cu societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual care deține actul necesar pentru desfășurarea activității de audit a asociațiilor.”

25. La articolul 46 alineatul (5), după cuvintele „iar asociațiile” se introduc cuvintele „și asociația centrală”.

26. Articolul 48:

la alineatul (2) litera c), cuvintele „rapoarte financiare sau specializate” se substituie cu cuvintele „situații financiare sau rapoarte specifice”;

alineatul (4) se completează cu textul: „Nu poate fi numită lichidator persoana care înregistrează creanțe față de asociația respectivă.”

la alineatul (7), cuvintele „, în două ediții consecutive,” se exclud;

la alineatul (8), textul „6 luni de la data ultimei publicări a” se substituie cu textul „2 luni de la data publicării”.

27. La articolul 49 alineatul (1):

în partea introductivă, cuvintele „rapoartelor financiare” se substituie cu cuvintele „situațiilor financiare”;

alineatul se completează cu literele f) și g) cu următorul cuprins:

„f) să constate contravenții și/sau să aplice sancțiuni în conformitate cu Codul contravențional față de persoana cu funcție de răspundere a asociației;
g) să retragă confirmarea din funcție a administratorilor.”

28. Articolul 51 se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Activitatea asociației centrale se finanțează din următoarele surse:
a) cotele de membru;
b) veniturile obținute de la prestarea serviciilor;
c) mijloacele financiare provenite din donații, granturi și din asistență financiară externă;
d) dividendele societăților comerciale înființate de asociația centrală;
e) dobânzile și alte venituri rezultate din plasarea sumelor disponibile ale asociației centrale;
f) contribuțiile financiare anuale plătite de asociațiile membre;
g) alte surse de venituri neinterzise de legislație.

(4) Cheltuielile aferente serviciilor prestate se suportă de către asociații în baza acordului încheiat cu asociația centrală.”

29. Articolul 52 alineatul (1):

la litera d), după cuvîntul „judecătorești” se introduc cuvintele „și executorii judecătorești”, iar în final se completează cu textul „și în baza acordului încheiat cu asociația”;

la litera k), cuvintele „să stabilească” se substituie cu textul „să aprobe Codul de bună conduită în sistemul asociațiilor de economii și împrumut și să stabilească”.

30. La articolul 53 alineatul (5), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) excludere – dacă asociația nu a început activitatea pentru care a fost licențiată în decurs de un an de la data deciziei privind eliberarea licenței, dacă împotriva asociației este intentat un proces de insolvență sau dacă asociația se află în proces de reorganizare ori de lichidare;”.

31. La articolul 54, alineatul (2) se completează în final cu textul „și este în drept să constituie reprezentanțe teritoriale în vederea realizării sarcinilor statutare”.

Art. II. – (1) Asociațiile de economii și împrumut își vor conforma activitatea, statutul și regulamentele interne prevederilor prezentei legi în termen de un an de la intrarea în vigoare a acesteia.

(2) Asociațiile de economii și împrumut sînt scutite de achitarea taxei pentru înregistrarea modificărilor la statutele lor impuse de prezenta lege.

(3) Prevederile art. I pct. 13 intră în vigoare la 1 ianuarie 2018.

(4) Guvernul și Comisia Națională a Pieței Financiare, pînă la data de 1 ianuarie 2020, vor elabora și prezenta Parlamentului pentru aprobare proiectele de acte legislative privind garantarea depunerilor de economii membrilor asociațiilor de economii și împrumut.

(5) Guvernul și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de un an de la data publicării prezentei legi:

a) vor prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) vor aduce actele lor normative în concordanță cu prezenta lege și vor adopta actele normative necesare pentru executarea acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

Chișinău, 20 octombrie 2017.
Nr. 216.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ЗАКОН

о внесении изменений и дополнений в Закон о ссудо-сберегательных ассоциациях № 139/2007

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о ссудо-сберегательных ассоциациях № 139/2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 112–116, ст. 506), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменения и дополнения:

1. В статье 3:

перед понятием «администратор» дополнить статью следующим понятием:

«управление рисками – процесс, сосредоточенный на анализе профиля риска ассоциации, посредством которого администраторы должны выявлять, оценивать, регистрировать и осуществлять систематический мониторинг рисков, способных повлиять на выполнение запланированных задач и реализацию достижений, а также разрабатывать меры по минимизации вероятности возникновения и/или воздействия рисков, связанных с осуществляемой деятельностью;»;

понятие «администратор» после слов «или представительства,» дополнить словами «член кредитного комитета,»;

понятие «фонд ликвидности» после слов «от своих членов,» дополнить словами «а также из свободных для инвестирования финансовых средств ассоциаций,».

2. Часть (2) статьи 7 изложить в следующей редакции:

«(2) Ассоциация может инвестировать свои денежные средства, не использованные для выдачи ссуд, в соответствии с утвержденной советом инвестиционной политикой. Вместе с тем осуществление инвестиций в капитал или в ценные бумаги хозяйственных обществ, подконтрольных органу надзора или Национальному банку Молдовы, за исключением производных финансовых инструментов, разрешается только с письменного согласия органа надзора:

а) ассоциациям, обладающим лицензией категории А, – только в акционерных обществах, в которых они обладали статусом акционера на день вступления в силу настоящего закона;

б) ассоциациям, обладающим лицензией категории В или С, и центральным ассоциациям.».

3. Часть (2) статьи 8 дополнить пунктом f) следующего содержания:

«f) установления внутренних процедур и оперативного учета выявления, регистрации и управления рисками.».

4. В пункте b) части (2) статьи 9 слово «национальными» исключить, а слова «финансовую и специализированную отчетность» заменить словами «финансовые и специфические отчеты».

5. Статью 10 дополнить пунктами f) и g) следующего содержания:

f) привлекать вклады, если не обладает лицензией соответствующего вида или находится в процессе несостоятельности;

g) обуславливать заключение со своими членами договоров о выдаче ссуд или приеме сберегательных вкладов требованием использовать другие виды услуг, предусмотренных настоящим законом.».

6. В статье 12:

часть (3) дополнить пунктом i) следующего содержания:

«i) занимает должности в руководящих органах финансовых учреждений или небанковских кредитных организациях.»;

дополнить статью частью (5) следующего содержания:

«(5) Орган надзора вправе отозвать утверждение в должности администраторов в следующих случаях:

- а) при установлении наличия оснований, предусмотренных частью (3), и/или при причинении ущерба интересам ассоциации;
- б) при невыполнении повторных предписаний органа надзора о соблюдении положений настоящего закона и/или подзаконных нормативных актов.».

7. Статью 13 дополнить частями (3) и (4) следующего содержания:

«(3) В целях настоящей статьи конфликт интересов является ситуацией или обстоятельством, когда личный интерес, прямой или косвенный, материальный или нематериальный, лиц, вытекающий из их деятельности в качестве администраторов и их отношений с близкими лицами, состоящими с ними в родстве или свойстве до II степени включительно, или с юридическими лицами, который, вступив в противоречие с интересами ассоциации или центральной ассоциации, влияет или способен повлиять на их независимость и беспристрастность при принятии решений.

(4) Для предотвращения конфликтов интересов, в том числе ситуаций, способных привести к конфликту интересов, на администраторов и служащих ассоциации возлагаются следующие обязанности:

- а) не преследовать финансовый или личный интерес и осуществлять деятельность только в интересах ассоциации и ее членов;
- б) не выдавать ссуды из личных средств членов ассоциации или не принимать от своего имени сберегательные вклады от членов ассоциации;
- с) не использовать имущество или отличительные знаки ассоциации (эмблему, фирменный бланк, печать) в личных целях и не вступать в деловые отношения от имени ассоциации;
- д) иные обязанности, определенные Кодексом добросовестного поведения в системе ссудо-сберегательных ассоциаций, утвержденным центральной ассоциацией.».

8. В статье 14:

часть (2) после слов «органу надзора,» дополнить словами «внутренним аудиторам центральной ассоциации,»;

дополнить статью частью (4) следующего содержания:

«(4) В целях настоящей статьи ассоциация обязана обеспечивать конфиденциальность и безопасность всех фактов, данных и сведений, связанных с осуществляемой ею деятельностью или находящихся в ее распоряжении, которые касаются личности, имущества, работы, предпринимательской деятельности, личных или деловых отношений членов ассоциации, либо сведе-

ний об оказываемых услугах или договорах, заключенных с клиентами, которые пользуются или прежде пользовались услугами ассоциации, в том числе полученными в результате переговоров, не завершившихся заключением договора.».

9. В части (1) статьи 15:

пункт f) дополнить словами «и документы, указанные в части (1) статьи 18»;

пункт j) изложить в следующей редакции:

«j) первичные и сводные документы, финансовые отчеты, специфические отчеты, а также налоговые и статистические отчеты;»;

в пункте k) изменение касается только текста на государственном языке.

10. Пункт b) части (1) статьи 18 дополнить словами «, и свидетельства о регистрации в Регистре крестьянских (фермерских) хозяйств – в случае крестьянских (фермерских) хозяйств».

11. Статью 23:

часть (2) после слов «положений статьи 20» дополнить словами «или части (4) настоящей статьи»;

дополнить статью частью (4) следующего содержания:

«(4) Совет ассоциации вправе лишить членства в случае, если соответствующее лицо на протяжении более трех лет не участвовало в очередных общих собраниях и не пользовалось услугами ассоциации. Решение о лишении членства доводится до сведения члена ассоциации заказным письмом в течение 15 рабочих дней со дня принятия решения. В трехмесячный срок со дня принятия решения исключенный из ассоциации член имеет право ходатайствовать перед советом ассоциации о восстановлении в членстве.».

12. В части (4) статьи 24 слова «копии документов» заменить словом «документы».

13. В части (6) статьи 28 слова «государственного бюджета» заменить словами «бюджета органа надзора».

14. В статье 29:

в части (2) слова «вновь созданной» исключить;

в части (6) слова «, а также выдача лицензии другой категории осуществляются» заменить словом «осуществляется» и дополнить часть следующего предложением: «Изменение категории лицензии осуществляется путем ее выдачи в соответствии со статьей 30.»;

в пункте в) части (7) слова «бухгалтерского учета» заменить словом «бухгалтерии», а слова «финансовой и специализированной отчетности» – словами «финансовых и специфических отчетов».

15. В статье 30:

часть (3) дополнить предложением: «В случае изменения наименования и/или юридического адреса обладателя лицензии к заявлению о переоформлении лицензии бизнес-план ассоциации не прилагается.»;

дополнить статью частью (6) следующего содержания:

«(6) Орган надзора по собственной инициативе или по требованию ассоциации переоформляет лицензию в случае изменения названия улицы, населенного пункта или административно-территориальной единицы согласно законодательному или нормативному акту соответствующих органов публичной власти. Плата за переоформление лицензии в данном случае не взимается.».

16. В статье 31:

часть (3) дополнить словами «и положений действующего законодательства»;

в части (4) слово «шести» заменить цифрами «12»;

в части (7) слова «и ее возврат ассоциации обусловлены» заменить словом «обусловлено».

17. Часть (4) статьи 32 после слова «обязана» дополнить словами «в течение 10 рабочих дней сдать органу надзора оригинал лицензии и».

18. В части (2) статьи 36:

пункт с) после слова «отзыв» дополнить словами «, в том числе досрочный,»;

в пункте g) слова «годового финансового отчета» заменить словами «годовых финансовых отчетов»;

дополнить часть пунктом l) следующего содержания:

«l) экстернализация услуг внутреннего контроля ассоциации центральной ассоциации или аудиторской организации.».

19. В статье 37:

в части (2) слова «финансового года» заменить словами «отчетного периода»;

часть (5) дополнить предложением: «Ассоциация обеспечивает информирование своих членов о дате, времени, месте проведения и повестке дня общего собрания путем размещения объявления на доске объявлений примэрии и ассоциации и/или иным способом, предусмотренным уставом.».

20. В статье 38:

в части (1) слова «на нем зарегистрированы не менее половины всех членов ассоциации.» заменить словами «для участия в нем зарегистрировано не менее одной четвертой всех членов ассоциации, но не менее 50 членов.»;

часть (3) изложить в следующей редакции:

«(3) Повторное общее собрание является правомочным, если для участия в нем зарегистрировано не менее одной восьмой всех членов ассоциации, но не менее 30 членов или большее число членов, которое предусмотрено уставом ассоциации.»;

часть (3¹) признать утратившей силу;

дополнить статью частью (10) следующего содержания:

«(10) Ассоциация обязана обеспечить доступ своим членам ко всем материалам повестки дня общего собрания не позднее чем за 15 рабочих дней до его проведения путем их вывешивания и/или размещения на видном месте назначенным лицом, ответственным за распространение соответствующей информации, а также любым иным способом, предусмотренным уставом ассоциации. По требованию любого члена или администратора ассоциация

обязана предоставлять выписки и копии документов, указанных в пункте g) части (2) статьи 36, а также других документов, предусмотренных уставом ассоциации.».

21. В статье 41:

часть (2) после слова «избираются» дополнить словами «и отзываются»;

дополнить статью частью (11) следующего содержания:

«(11) Полномочия совета ассоциации прекращаются со дня:

- а) принятия общим собранием членов решения об избрании/переизбрании/отзыве членов совета ассоциации или со дня, указанного в нем;
- б) истечения установленного в части (2) срока.».

22. Часть (7) статьи 42 изложить в следующей редакции:

«(7) В случае, когда исполнительный директор не назначен или временно не может исполнять свои обязанности, его полномочия осуществляет председатель либо другой член совета или администратор, уполномоченный решением совета.».

23. В статье 43:

в пункте b) статьи (4) изменение касается только текста на государственном языке;

в части (5) слова «годового финансового отчета и до его» заменить словами «годовых финансовых отчетов и до их» и дополнить часть следующим текстом:

«В ходе обязательной годовой проверки ревизионная комиссия оценивает организацию системы внутреннего контроля и управления рисками в ассоциации, которая включает как минимум следующие тесно связанные между собой элементы:

- а) осуществление деятельности в условиях эффективности и результативности;
- б) роль и ответственность органов управления;
- с) деятельность по контролю и разделению ответственности, включая применение процедур своевременного выявления ссуд низкой категории качества и управления просроченными ссудами;

d) полномочия и компетенции администраторов ассоциации, лиц, вовлеченных в финансовую деятельность от имени и в интересах ассоциации, в том числе лиц, наделенных правом принимать решения о выдаче ссуд, подписывать официальные документы, и иных лиц в рамках ассоциации;

e) порядок применения и эффективность процедур управления рисками;

f) предоставление достоверной, релевантной, полной и своевременной информации лицам, вовлеченным в принятие решений в рамках ассоциации, органу надзора и внешним пользователям информации;

g) внедрение передового опыта в области информирования, коммуникации и этического поведения в отношениях с потребителями финансовых услуг;

h) обеспечение соответствия деятельности ассоциации законодательной базе и собственным нормам;

i) деятельность по мониторингу, внедрению рекомендаций и устранению недостатков.»;

дополнить статью частью (13) следующего содержания:

«(13) Общее собрание членов ассоциации вправе устанавливать для членов ревизионной комиссии годовой гонорар и вознаграждение за каждый фактически отработанный день.».

24. Главу VIII изложить в следующей редакции:

«Глава VIII

БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ, ФИНАНСОВАЯ ОТЧЕТНОСТЬ И АУДИТ

Статья 44. Бухгалтерский учет и финансовая отчетность

(1) Ассоциация ведет бухгалтерский учет и составляет финансовые и специфические отчеты в соответствии с Законом о бухгалтерском учете, стандартами бухгалтерского учета, методическими указаниями, своей учетной политикой и нормативными актами органа надзора.

(2) Ассоциация составляет и представляет финансовые и специфические отчеты, а также другую информацию и документы в порядке и с периодичностью, установленными законодательством и нормативными актами органа надзора.

(3) Общее собрание членов ассоциации утверждает годовой отчет ис-

полнительного директора и совета только в случае, если к нему прилагаются годовые финансовые отчеты ассоциации и годовой отчет ревизионной комиссии.

(4) Финансовые отчеты ассоциации, к которым прилагаются отчет ревизионной комиссии об обязательной годовой проверке деятельности ассоциации, отчет исполнительного директора и аудиторское заключение, представляются на годовое общее собрание и органу надзора.

Статья 45. Аудит финансовых отчетов

(1) Обязательный аудит годовых финансовых отчетов проводится:

- а) в ассоциациях, обладающих лицензией категории С;
- б) в ассоциациях, обладающих лицензией категории В и обратившихся за лицензией категории С;
- с) в ассоциациях, обладающих лицензией категории В, итог баланса которых превышает 10 миллионов леев.

(2) Ассоциация заключает договор на проведение аудита с аудиторским обществом или аудитором–индивидуальным предпринимателем, обладающим необходимым документом на осуществление аудиторской деятельности в ассоциациях.».

25. В части (5) статьи 46 после слов «, а ассоциации» дополнить словами «и центральная ассоциация».

26. В статье 48:

в пункте с) части (2) слова «финансовую или специализированную отчетность» заменить словами «финансовые или специфические отчеты»;

часть (4) дополнить предложением: «Не может быть назначено ликвидатором лицо, имеющее задолженности перед соответствующей ассоциацией.»;

в части (7) слова «в двух последовательных выпусках Официального монитора Республики Молдова» заменить словами «в Официальном мониторе Республики Молдова»;

в части (8) слова «шести месяцев со дня последней публикации» заменить словами «двух месяцев со дня публикации».

27. В части (1) статьи 49:

во вводной части изменение касается только текста на государственном языке;

дополнить часть пунктами f) и g) следующего содержания:

«f) установить правонарушения и/или применить наказания в соответствии с Кодексом о правонарушениях в отношении должностного лица ассоциации;

g) отозвать утверждение в должности администраторов.».

28. Статью 51 дополнить частями (3) и (4) следующего содержания:

«(3) Деятельность центральной ассоциации финансируется из следующих источников:

a) членские взносы;

b) доходы, полученные от предоставления услуг;

c) финансовые средства, полученные из пожертвований, грантов и внешней финансовой помощи;

d) дивиденды хозяйственных обществ, учрежденных центральной ассоциацией;

e) проценты и другие доходы, полученные от размещения свободных средств центральной ассоциации;

f) ежегодные финансовые взносы, выплачиваемые ассоциациями-членами;

g) иные не запрещенные законодательством источники доходов.

(4) Расходы, связанные с предоставляемыми услугами, покрываются ассоциациями на основании заключенного с центральной ассоциацией соглашения.».

29. В части (1) статьи 52:

пункт d) изложить в следующей редакции:

«d) «представлять интересы ассоциаций в отношениях с частными учреждениями и организациями, органами публичной власти, включая судебные инстанции и судебных исполнителей, в соответствии с законодательством и на основании заключенного с ассоциацией соглашения;»;

в пункте k) слово «устанавливать» заменить словами «утверждать Кодекс добросовестного поведения в системе ссудо-сберегательных ассоциаций и устанавливать».

30. Пункт в) части (5) статьи 53 изложить в следующей редакции:

«в) исключения, если ассоциация не приступила к осуществлению лицензируемой деятельности в течение одного года со дня принятия решения о выдаче лицензии, если против ассоциации возбуждено дело о несостоятельности или ассоциация находится в процессе реорганизации или ликвидации;».

31. Часть (2) статьи 54 после слов «не менее 25» дополнить словами «и она имеет право создавать территориальные представительства для реализации определенных уставом задач.».

Ст. II. – (1) Ссудо-сберегательным ассоциациям привести свою деятельность, устав и внутренние регламенты в соответствие с положениями настоящего закона в течение одного года со дня вступления в силу.

(2) Ссудо-сберегательные ассоциации освобождаются от уплаты сбора за регистрацию в своих уставах изменений, предписанных настоящим законом.

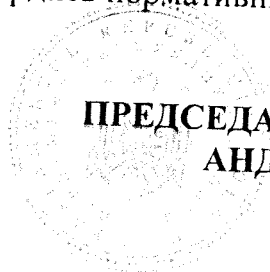
(3) Положения пункта 13 статьи I вступают в силу с 1 января 2018 года.

(4) Правительству и Национальной комиссии по финансовому рынку разработать и представить Парламенту для утверждения проекты законодательных актов о гарантировании сберегательных вкладов членов ссудо-сберегательных ассоциаций до 1 января 2020 года.

(5) Правительству и Национальной комиссии по финансовому рынку в течение одного года со дня опубликования настоящего закона:

а) представить Парламенту предложения по приведению действующего законодательства в соответствие с настоящим законом;

б) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом и утвердить нормативные акты, необходимые для его выполнения.

**ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА
АНДРИАН КАНДУ**

Кишинэу, 20 октября 2017 г.
№ 216.